

Červená stužka

1.december ako Svetový deň boja proti ochoreniu AIDS je symbolizovaný červenými stužkami, ktoré zároveň symbolizujú aj celoslovenskú kampaň boja proti AIDS „Červené stužky“. Cieľom kampane je informovať o víruse HIV, ktorý napáda imunitný systém, znižuje obranyschopnosť organizmu a spôsobuje nevyliciteľné ochorenie AIDS. S problematikou spomínaného ochorenia úzko súvisí aj obchodovanie s ľuďmi, zneužívanie drog a iných návykových látok, o ktorých kampaň taktiež informuje. Každoročne sa do kampane zapája veľké množstvo základných škôl, špeciálnych základných škôl a stredných škôl Slovenska, ktoré okrem nosenia červených stužiek organizujú pre žiakov odborné prednášky a intervenčné programy. Pre zaujímavosť- červená stužka vznikla umelcami z AIDS klubu v New Yorku v roku 1991.

Human Immunodeficiency Virus

(vírus ľudskej imunitnej nedostatočnosti)

Pôvodcom ochorenia AIDS je vírus **HIV**, ktorý patrí do skupiny retrovírusov (vírusy, pre ktoré je charakteristické, že po infikovaní ich nie je možné z genómu napadnutej ľudskej bunky eliminovať). Vírus v organizme napáda biele krvinky (lymfocyty), ktoré zabezpečujú imunitu organizmu, množí sa v nich, neskôr ich zabíja a tým znižuje ich počet. Imunita sa zhoršuje, zlyháva a rozvíja sa ochorenie AIDS. V súčasnosti sú známe 2 typy- HIV 1 a HIV 2, ktoré sa mierne odlišujú. HIV1 sa vyskytuje hlavne v Amerike, Európe a Ázii a má rýchlejší

priebeh k ochoreniu AIDS. HIV 2 sa vyskytuje hlavne v Afrike. V súčasnosti na svete žije okolo 33 miliónov ľudí HIV pozitívnych.

➤ **Inkubačná doba ochorenia je od 4- 60 mesiacov!!!**

Príznaky v 1. štádiu infekcie sú podobné príznakom pri chrípke- horúčky, zdurené uzliny, nočné potenie, triaška (u niektorých sú však tak slabé, že ich infikovaní ani len nepostrehnú). Objavujú sa 2- 3 týždne od nakazenia. Ďalšie príznaky a zdravotné problémy sa môžu ukázať až o niekoľko mesiacov, ba až niekoľko rokov. HIV pozitívny človek o svojom ochorení ani len netuší, ale je už nosičom infekcie. Na prepuknutí ochorenia sa podieľa mnoho faktorov- úroveň obranyschopnosti organizmu, životný štýl, zvládanie stresu a mnohé ďalšie. V prvej fáze je testovanie na HIV zbytočné, infekcia sa ešte nepotvrdí; je potrebné počkať minimálne 12 týždňov od rizikového správania. U každého nakazeného nemusí s určitosťou prepuknúť ochorenie AIDS, ale u väčšiny sa príznaky začnú rozvíjať v priemere o 10 rokov po nakazení, čo je už 2. štádium ochorenia. Vírus sa neustále rozmnožuje, dostáva sa do buniek, testy už dokážu potvrdiť prítomnosť vírusu, no príznaky HIV vírusu stále nemusia byť. Dôležitá je včasná diagnostika. V 3. štádiu, ktoré v priemere trvá 5- 7 rokov sa už príznaky prejavujú- únava, potenie, pokles váhy, herpesy, infekcie kože. V poslednom 4. štádiu, štádiu AIDS (**A**cquired **I**mmune **D**eficiency **S**yndrom - Syndróm získanej imunitnej nedostatočnosti) je už imunitný systém úplne poškodený.

➤ **Vírus HIV sa prenáša priamym kontaktom s infikovanými telesnými tekutinami:**

- *Krv, Sperma, Sekrét z pošvy, Materské mlieko*
- v zanedbateľnom množstve je prítomný v slinách, slzách

HIV sa môže prenieť:

- **Sexuálnym stykom** - nechránený sexuálny styk s osobou, ktorej zdravotný stav nepoznáme je rizikový; dôležité je chrániť sa! Najrizikovejší pre prenos je análny styk.
- **Krvou a krvnými derivátmi** - spoločné používanie ihl, striekačiek pri drogovej závislosti; tetovanie, piercing, akupunktúra- ak sa nedodrží hygiena
- **Z matky na plod** - počas tehotenstva, pôrodu aj dojčenia

HIV sa neprenáša bežným kontaktom s infikovanou osobou (napr. podanie ruky, bozk), pri používaní WC, sprchy, bazénu, pri uštipnutí hmyzom a ani vzduchom alebo vodou.

!!!CHRÁŇ SA!!!

Poznaj zdravotný stav svojho partnera; nebuď promiskuitný; pri pohlavnom styku používaj kondóm; vyhýbaj sa spoločnému používaniu hygienických potrieb ako žiletiek, holiacich strojčekov; nedroguj, predídeš riziku nakazenia a nezničíš si život!

**STOP
AIDS**

Veľa ľudí o svojej infekcii ani len nevie! Vírus sa dá zistiť len z testu krvi najskôr 3 mesiace po infikovaní. Včasné odhalenie ochorenia a začatie liečby spomalí jej priebeh a zlepši kvalitu života chorého.

NIE SI SI ISTÝ?

V Banskobystrickom kraji je možné otestovať sa **bezplatne a anonymne** na týchto miestach:

1. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici
Cesta k Nemocnici 1, 97556 Banská Bystrica, 048/ 415 42 26
2. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom
Ul. Cyrila a Metoda 357/ 23, vchod B, 96501 Žiar nad Hronom, 045/ 67 232 79